Ankenævnet for Forsikring

906/12

Den 28. december 2012 blev i sag nr. 82.514:

xxxxxx xxxxx xx
xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx xxxxxxxxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstagerne har i tilknytning til en landbrugsforsikring retshjælpsforsikring i Tryg Forsikring A/S. De klager ved deres advokat over, at selskabet har afvist at dække de meromkostninger, der som følge af advokatskifte er påløbet en retssag.

Selskabet meddelte i 2009 tilsagn om retshjælpsdækning til en retssag mellem klagerne og en snedker- og tømrermester, men har afvist at dække meromkostninger i forbindelse med advokatskifte med henvisning til, at den tidligere advokat udtrådte af sagen grundet samarbejdsvanskeligheder og manglende tillid fra klagerne til advokaten.

Af klageskemaet, der er underskrevet den 26/4 2012, fremgår bl.a.:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen.
> ...
> Tryg Forsikring gav i november 2009 tilsagn om retshjælpsdækning til en påtænkt retssag mellem klagerne og snedker- og tømrermester ... Tilsagnet blev pga. sagens økonomiske værdi udvidet til at dække en sag uden for småsagsprocessen i september 2010. Klagen vedrører Tryg Forsikrings afvisning af at betale meromkostningerne i forbindelse med et for klagerne ufrivilligt advokatskifte. Klagerne blev i første omgang repræsenteret af advokat ... fra ... Advokatfirma. Klagerne samarbejdede med advokat ... om sagens oplysning og har efter egen opfattelse haft en sædvanlig dialog med denne herom, herunder om fremlæggelse af bilag, formulering af spørgetema til skønsmanden mv.
> Sagen blev forberedt og berammet til hovedforhandling den 16. december 2011. Men den 21. november 2011 meddelte advokat ... pludselig - og ganske uventet og uvarslet - at han ønskede at udtræde af sagen. Kopi af meddelelsen, der kom pr. e-mail vedlægges. Tryg har meddelt og fastholdt, at meromkostningerne ved advokatskiftet ikke er dækket under rets-

hjælpsforsikringen. Klagerne har henvist til, at advokatskiftet ikke kan tilregnes klagerne og er sket uden forudgående varsel og på et tidspunkt, hvor hovedforhandlingen var berammet og nært forestående. Der kan bl.a. henvises til AK 20.704 og Michael S. Wiisbye i 'Retshjælpsforsikringen' 1994, side 376f.
I øvrigt viste sagen sig ikke at være færdigforberedt, og der blev efter advokatskiftet indgivet endnu et processkrift med en forhøjelse af påstanden og fremlæggelse af yderligere bilagsmateriale af betydning for sagens oplysning.
Der er reelle meromkostninger af en ikke uvæsentlig størrelse ved, at en ny advokat måtte sætte sig ind i sagen på det fremskredne tidspunkt, hvor sagen var berammet til hovedforhandling og skriftsveksling og syn og skøn (med ikke mindre end 1 skønsrapport og 3 supplerende skønserklæringer), og disse omkostninger bør ikke bæres af klagerne uden for retshjælpsdækningen.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Klagerne ønsker at opnå dækning for meromkostningerne ved, at sagen måtte overdrages til en anden advokat."

I brev af 15/6 2012 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"Vores kunde klager over, at vi via kundens retshjælpsforsikring har afvist at dække advokatomkostninger i forbindelse med overdragelse af en sag til en ny advokat og således omkostningerne til den nye advokat i forbindelse med, at denne skulle sætte sig ind i sagen.

Vores bemærkninger til sagen
Vi har givet afslag på at dække de meromkostninger, der opstår, som følge af at vores kundes tidligere advokat er udtrådt af en sag, inden sagen var afsluttet.

Det er vores opfattelse, at vores kundes tidligere advokat udtrådte af sagen grundet samarbejdsvanskeligheder, herunder manglende tillid fra kunden til advokaten.

Vores kundes tidligere advokat (Advokat ...) skriver i sin mail af 21. november 2011 til vores kunde, at han ønsker at udtræde af sagen, da de (advokaten og vores kunde) tilsyneladende ikke er enige om, hvordan sagen skal føres, og han ikke føler, at hun har tillid til ham.

Det er vores kundes opfattelse, at der ikke har været samarbejdsvanskeligheder.

Vores kunde oplyste ved opringning til retshjælpsafdelingen den 21. november 2011, at hun flere gange kontaktede advokaten, for at få ham til at stille nogle spørgsmål i forbindelse med syn og skøn, og fremlægge billeddokumentation i sagen, da hun ikke kunne forstå, hvorfor han ikke gjorde det.

Tilsvarende indikerer vores kundes advokat i sit brev af 21. december 2011 til Tryg, at der ikke var enighed mellem vores kunde og dennes tidligere advokat om formuleringen af spørgsmålene i skønstemaet i forbindelse med syn og skøn.

Ca. 3 uger til 1 måned før hovedforhandlingen og således i forbindelse med hovedforhandlingen, oplevede vores kundes tidligere advokat, at der ikke var tillid mellem ham og vores kunde. Der er således både uenighed mellem vores kunde og dennes tidligere advokat i forbindelse med syn- og skøn og efterfølgende manglende tillid, - som også kan være begrundet i uenighed -, op til hovedforhandlingen.

3. 82.514

Det fremgår af Retshjælpsforsikringen af Michael S. Wiisbye, at '*Også for advokatskifte under sagen gælder, at sikrede selv må bære heraf følgende meromkostninger, medmindre sikrede har rimelig grund til at skifte advokat. Hvis det ikke kan lastes sikrede, at han har skiftet advokat f.eks fordi den oprindelige engagerede advokat er* ***blevet forhindret*** *i at fortsætte sagen, må retshjælpsforsikringen dække merudgiften.'*

På side 377 er nævnt en kendelse, hvor selskabet er blevet pålagt at betale meromkostninger. Kendelse AK 20.704 vedrører en situation, hvor den første advokat dør, og nævnet kommer frem til, at meromkostningen er opstået som følge af den første advokats sygdom, hvorfor advokatskiftet ikke kan lastes sikrede, og selskabet derfor skal betale meromkostningen.

På side 377 nævnes også nogle kendelser, hvor den første advokat har fejlvurderet sagen, og sikrede efterfølgende får medhold i sagen. I de situationer er selskaberne også forpligtet til at betale den merudgift, der opstår ved, at nr. to advokat skal sætte sig ind i sagen.

Da der i den konkrete sag ikke er tale om, at vores kundes tidligere advokat er blevet forhindret i at fortsætte sagen, eller har fejlvurderet denne, men at vores kundes tidligere advokat udelukkende er udtrådt på grund af samarbejdsvanskeligheder, fastholder vi, at vi ikke kan tilbyde, at betale den meromkostning, der opstår som følge af, at en ny advokat skal sætte sig ind sagen."

Hertil bemærker klagernes advokat i brev af 9/8 2012 til nævnet bl.a.:

"Tryg Forsikring anfører blandt andet, at det er selskabets opfattelse, at den tidligere advokat er udtrådt af sagen grundet samarbejdsvanskeligheder og manglende tillid fra klageren til den tidligere advokat. Det anføres endvidere, at der tilsyneladende ikke har været enighed om hvorledes sagen skulle føres.

Det bestrides, at sådanne forhold har gjort sig gældende, men det er korrekt, at der mellem klageren og dennes daværende advokat har været en korrespondance om hvorledes hovedforhandlingen ville forløbe, herunder hvilke spørgsmål der skulle stilles og om der kunne fremlægges nogle fotos, da klageren var ganske sikker på, at modparten ville fremkomme med nogle forklaringer, der var i strid med de faktiske forhold. Forhold der kunne dokumenteres via fotos.

Klagerens daværende advokat meddelte, at der ikke var mulighed for at fremlægge fotos, hvilket klageren var noget uforstående over for og resultatet af parternes korrespondance blev, at klagerens daværende advokat meddelte, at han ønskede at udtræde af sagen. Jeg henviser til mailkorrespondance i perioden 16. november 2011 til 21. november 2011. Korrespondancen fremlægges som bilag ...

I forbindelse med advokatskiftet, blev sagsforberedelsen genoptaget og i tilknytning hertil blev der indleveret et processkrift og blandt andet fremlagt den fotoserie som klagerens tidligere advokat ikke mente, kunne fremlægges

Efter hovedforhandlingen og rettens tilkendegivelse samt yderligere forligsforhandlinger er sagen afsluttet ved, at klageren i det væsentlige fik medhold i sin påstand.

Det er klagerens opfattelse, at det var de fremsatte spørgsmål vedrørende fotos der medførte, at den tidligere advokat udtrådte af sagen, idet der ikke som sådan var samarbejdsvanskeligheder. Det kan ikke lastes klageren, at tidligere advokat valgte at udtræde af sagen.

Det er opfattelsen, at klageren i øvrigt ville have haft rimelig grund til at skifte advokat, hvis ikke den tidligere advokat havde valgt at udtræde af sagen."

Af den fremlagte mailkorrespondance fra perioden 16/11 2011 til 21/11 2011 mellem klagerne og deres tidligere advokat fremgår bl.a.:

"Hej [advokaten],

Så er der kun en måned til hovedforhandlingen i retten.

Hvad gør vi med de spørgsmål du skal stille?

Er det noget du selv laver, eller skal vi og vidnerne skrive noget ned der bør spørges til, så du selv kan formulere det, eller hvordan vil du gøre dette?

Hvordan med fotos, kan de fremlægges?
...
Hej [klageren]

Det foregår på den måde, at jeg stiller de spørgsmål, som vidnerne skal besvare. Det drejer jo sig kun om de faktiske forhold, så det plejer at være problemfrit.
Er der noget, man ikke kan huske, så skal man blot sige det.

Så har modparten og dommeren også mulighed for at stille spørgsmål.
...
Sagen bliver i vidt omfang afgjort på skønserklæringerne. I det omfang skønsmanden har vurderet, at der foreligger fejl, er det ikke til diskussion - og så er det kun spørgsmål, om det er [snedker- og tømrermesteren] eller de senere håndværkere, der har lavet det.

Hvad er det for fotos, du mener?

Med venlig hilsen

...
advokat
...
Hej [advokaten],

Det jeg tænker på mht. foto, er jo at [snedker- og tømrermesteren] i diverse skrivelser lyver ret alvorligt, og vi har jo en del fotos som dokumentation.
Så hvis han nu højst sandsynligt lyver i retten, kan vi vise foto som bevis.

Mht. til de andre håndværkere, så er det vigtigt at vi lige får med i retten, at taget VAR færdiglagt da de andre håndværkere kom til.
Det var indvendigt med trappen til kontoret (som han jo også havde målt forkert op) at han ikke var færdig.

Da han blev bortvist herfra, var det da vi opdagede at han ikke havde lagt undertaget helt ud til gavlen, så vandet løb lige ind i huset! Før dette havde vi jo haft vandskade grundet skotrenderne både i køkken/bryggers (samme skotrende) og i gæsteværelset.

5. 82.514

Derudover havde vi bedt ham 3 gange om at rette de af ham skævt skårne tagsten i skotrender og om vinduerne, hvilket han bare ikke kunne finde ud af at skære lige.
Han og hans svend sad og skar direkte i stenene, mens de lå om vinduerne (3 gange).

Da den nye murer tog over, lagde de de nye tagsten på jorden, limede dem der, og skar dem på jorden efter opmåling. Først herefter blev de lagt om vinduerne og i skotrenderne.

Så der er kun [snedker- og tømrermesteren] der har kunnet ødelægge undertag.
...
Jeg er i gang med at læse alt i sagen igennem igen, for at få det hele frisket op. Men her ser jeg at vi i marts 2011, har betalt dig kr. 6233,75 for selvrisiko hos Tryg, stævningsgebyr samt Tømrer ... for at åbne taget til Skønsmanden (kr. 3233,75). Så vidt jeg kan se, er dette beløb ikke med i opgørelsen af stævningsbeløbet til retten.
Det må vi lige få lagt med på totalbeløbet, da vi vel ikke skal betale tømrer for at skønsmanden kan komme til at undersøge [snedker- og tømrermesterens] fejl.
...
Hej [klageren]

Ja, så har jeg jo en stor del af din forklaring

Ved sagens afslutning tager dommeren stilling til, hvem der skal betale hvor meget i omkostninger, og det gælder også de beløb, som er betalt i retsafgift og i forbindelse med syn og skøn.
Disse beløb skal derfor ikke med i påstanden
...
He he, du ville blive overrasket over hvor meget mere der er ☺
Vi har en hel A4 side med de fejl og mangler, vi gennemgik med ham da han blev bortvist ☺

Grunden til jeg spørger ind til det med dine spørgsmål, er at vi for nogle år siden havde en sag med den entreprenør der lavede vores nedsivningsanlæg. Han 'glemte' desværre at samle rørene, så alt spildevandet i 6 måneder løb ud i jorden, indtil vi havde en ret stort ildelugtende sumphul derude.
Han mente så ikke det var hans skyld, at han ikke havde samlet rørene, men det mente dommeren heldigvis!

Men der sendte advokaten os en liste med spørgsmål, for at sikre at alt kom med, så det troede jeg bare var standard.

Ok forstår mht. til omkostningen, vi er midt i julehandlen i firmaet, så har lidt for meget om ørene til at huske det hele lige nu ☺

Men du svarede ikke på om foto må fremvises?
...
Nej, det med fotos får du ikke lov til
...
Jeg bliver nødt til at høre hvorfor?

Jeg har jo sagt lige fra syn og skøn at der var billeder.
...
Så skulle de have været fremlagt, men det har ikke noget formål.
Dommeren vil ikke sidde og forholde sig til rigtigheden af nogle fotos

Med venlig hilsen

...
advokat
...
Det var måske nemmere at tage dette over telefonen?

[Snedker- og tømrermesteren] påstår at de andre håndværkere er skyld i diverse fejl/vandskader. Jeg har nogle foto der viser noget andet, og som derfor må være temmelig vigtige!

De fotos jeg gav dig ved sagens start, og flere som jeg ville uddele på cd til syn og skøn, viser [snedker- og tømrermesterens] fejl før udbedringen (dato under egenskaber).
Prøv lige at se det vedhæftede foto.
Her er det tydeligt at [snedker- og tømrermesteren] har skåret i tagsten ved vindue mens de lå PÅ taget for at få dem lige - alt er dækket af teglstøv. Det er jo her han kan have skåret igennem undertaget, og forårsaget det der nu gør at tøsne kommer ind.
...
Hej [klageren]

Jeg har tænkt meget over sagen, og jeg er nået til den konklusion, at jeg ønsker at udtræde af sagen.

Det skyldes, at vi tilsyneladende ikke er enige om, hvorledes sagen skal føres, ligesom jeg føler, at du ikke har tillid til mig og den måde, jeg gør tingene på.
Og en sådan tillid er nødvendig for at give en optimal behandling.

Så jeg synes, at du snarest skal kontakte en anden advokat, der kan overtage sagen, og hvis det måtte være nødvendigt, vil retten udsætte sagen, således at den pågældende kan sætte sig ind i sagen.
Og det er måske en god ide med nye øjne på sagen.

Jeg beklager, men det er den bedste løsning."

Afslutningsvis har selskabet i brev af 17/9 2012 nævnet bl.a. anført:

"Der er flere skønserklæringer i sagen, og påstanden er opgjort på baggrund af skønserklæringerne. Vi er ikke enige i, at kunden ville have haft grund til at skifte advokat, hvis advokat ... ikke var udtrådt. Advokat ... havde skåret sagen til og havde skønserklæringer til at bakke påstanden op, så vi finder ikke indikation for, at advokat ... ikke ville have fået medhold i sagen, hvis han var fortsat. Grunden til, at advokat ... ikke fortsatte, var, at han med vores kundes forslag til varetagelse af sagen ikke mente, at vores kunde var enig i sagens varetagelse og dermed havde tillid til ham, hvorfor advokat ... valgte at udtræde på det sene tidspunkt.

På baggrund af ovenfor nævnte mener vi fortsat ikke, at vi skal betale for mér-omkostninger, da sagen uanset fremlæggelse af billeder på baggrund af skønserklæringerne måtte forventes at falde ud til vores kundes side, hvilket advokat ... også skrev til kunden i mailkorrespondancen."

7. 82.514

Nævnet udtaler:

I en situation som den foreliggende, hvor advokaten vælger at udtræde af sagen uden varsel, umiddelbart før sagen er berammet til hovedforhandling, har klagerne ikke andet valg end at overdrage sagen til en anden advokat. Da advokatskiftet efter nævnets opfattelse ikke skyldes forhold, som det er åbenbart, at klagerne kan klandres for, finder nævnet, at selskabet skal dække de rimelige meromkostninger, der som følge af advokatskiftet er påløbet sagen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal dække de rimelige meromkostninger, der som følge af advokatskiftet er påløbet sagen.

Marianne Højgaard Pedersen
formand